

- Capitolul VII -
**INFRAȚIUNI CE ADUC ATINGERE DOMICILIULUI ȘI
VIEȚII PRIVATE**

Art. 226. VIOLAREA VIEȚII PRIVATE

(1) Atingerea adusă vieții private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință sau încăpere ori dependență ținând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în alin.(1) către o altă persoană sau către public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Nu constituie infracțiune fapta săvârșită:

a) de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim;

b) dacă persoana vătămată a acționat explicit cu intenția de a fi văzută ori auzită de făptuitor;

c) dacă făptuitorul surprinde săvârșirea unei infracțiuni sau contribuie la dovedirea săvârșirii unei infracțiuni;

d) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificație pentru viața comunității și a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.

(5) Plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârșirii faptelor prevăzute în alin.

(1) și alin. (2), se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Comentariu: Având în vedere realitățile societății românești, N.C.p. a trebuit să răspundă problemelor apărute privind dreptul la viață privată, precum și exigențelor Convenției Europene a Drepturilor Omului. Astfel, potrivit art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale și nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

Statul este obligat să se asigure nu numai că agenții săi nu comit ingerințe în viața privată a unei persoane ci și neamestecul unor persoane în viața privată a altei persoane, prin edictarea de norme care să sancționeze un asemenea amestec ce are loc fără drept. Practic, textul incriminează **trei infracțiuni distincte**, prevăzute la alin.1, 2 și alin. 5, ce pot fi **comise în concurs** de același făptuitor, în situația în care acționează distinct și potrivit celor trei texte de lege.

1. Primul alineat incriminează acțiunea de a înregistra prin orice mijloace tehnice imagini sau convorbiri ale unei persoane, **fără drept**:

Fapta poate fi comisă prin acțiunea de:

- **fotografieri;**
- **captare sau înregistrare de imagini;**
- **ascultare cu mijloace tehnice;**
- **înregistrare audio.**

Elementul material al laturii obiective trebuie să îndeplinească **cerința esențială, alternativă**, ca:

- **subiectul pasiv al infracțiunii să se afle într-o locuință, încăpere sau dependință ținând de aceasta;**
- **convorbirea ascultată sau înregistrată să fie privată.**

Subiect activ al infracțiunii poate fi orice persoană, inclusiv proprietarul sau cel care locuiește în acel imobil, atunci când persoana vătămată se află în locuința acesteia.

În situația în care fapta privește o convorbire privată, aceasta poate avea loc chiar într-un loc public, subiect activ al infracțiunii putând fi participantul la acea convorbire cu persoana vătămată sau o terță persoană.

2. Cea de-a doua faptă incriminată este **divulgarea sau transmiterea către alte persoane a informațiilor obținute prin acțiunile incriminate la alin. 1 al textului.**

Elementul material al infracțiunii îl constituie:

- **divulgarea sunetelor, convorbirilor sau imaginilor;**
- **difuzarea sunetelor, convorbirilor sau imaginilor;**
- **prezentarea sunetelor, convorbirilor sau imaginilor;**
- **transmiterea sunetelor, convorbirilor sau imaginilor.**

Divulgarea poate avea în orice mod, inclusiv prin simpla informare a unei persoane despre existența și conținutul acestora, fără prezentarea efectivă a sunetelor, convorbirilor sau imaginilor.

Difuzarea presupune utilizarea unor mijloace de transmitere către public – ziare, emisiuni televizate ori audio, sau afișarea în locuri publice, vizibile ori pe internet.

Prezentarea poate avea loc fie către o singură persoană, fie către mai multe, spre exemplu în cadrul unei reuniuni și presupune audiție sau vizionare, fără încredințarea suportului pe care se află sunetele, convorbirile sau imaginile.

Transmiterea presupune încredințarea suportului pe care se află aceste sunete, convorbiri sau imagini sau încredințarea lor prin orice mijloc (spre exemplu, prin intermediul poștei electronice) unui număr limitat de persoane.

Obținerea acestor informații trebuie să fi avut loc prin acțiunile enumerate la alin. 1 al textului, iar divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea acestora să se facă, alternativ, către:

- **o altă persoană;**
- **public.**

Cerința esențială comună a tuturor acestor acțiuni este ca ele să se desfășoare fără drept, adică fără autorizarea victimei și fără autorizarea instituțiilor abilitate (spre exemplu, în cadrul unei anchete penale).

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, pentru ambele infracțiuni prevăzute la alin.1 și 2.

În cazul ambelor infracțiuni prevăzute de alin.1 și 2, fapta nu se pedepsește întrucât legea prevede în mod expres că ***fapta nu constituie infracțiune***:

- atunci când este comisă de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim (spre exemplu, prezintă înregistrările ca probe în cadrul unei investigații penale);

- **dacă persoana vătămată a acționat explicit cu intenția de a fi văzută ori auzită de făptuitor;**

- **dacă făptuitorul surprinde săvârșirea unei infracțiuni sau contribuie la dovedirea săvârșirii unei infracțiuni;**

- **dacă surprinde fapte de interes public**, care au semnificație pentru viața comunității și a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate; în această împrejurare interesul public prevalează față de interesul protecției vieții private a unei persoane.

3. Alin.5 incriminează cea de-a treia infracțiune prevăzută de acest text de lege.

Fapta poate fi comisă prin acțiunea de ***a plasa mijloace tehnice de înregistrare audio sau video***.

Plasarea presupune montarea de astfel de mijloace tehnice în locuința persoanei vătămate, într-o încăpere sau dependință ce ține de acestea, ori chiar în afara acestora, dar în așa fel încât să fie captate sunete, imagini sau convorbiri din locuința persoanei vătămate, dintr-o încăpere sau dependință ce țin de aceasta. De asemenea, plasarea de asemenea mijloace poate avea loc asupra unei persoane, inclusiv asupra persoanei vătămate, însă fără știința acesteia.

În cea de-a doua situație la care se referă alin.1, respectiv în situația în care obiectul infracțiunii îl constituie o convorbire privată, plasarea poate avea loc chiar în spațiul public.

Cerința esențială pentru existența elementului material al laturii obiective a infracțiunii o constituie necesitatea ca plasarea mijloacelor de înregistrare audio sau video să fie efectuată **fără drept**.

Fapta se comite cu intenție directă, scopul fiind calificat – acela al comiterii infracțiunilor prevăzute la alin.1 sau alin.2 al textului de lege, fără să fie necesar ca acestea să fie comise. În situația în care făptuitorul utilizează aceste mijloace tehnice în scopul prevăzut de lege, așa cum am arătat, fapta va fi comisă în concurs cu infracțiunea prevăzută la alin. 1 și, după caz, aceea prevăzută la alin.2.

De data aceasta, acțiunea penală nu se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, ci din oficiu.

Dacă infracțiunile prevăzute la alin.1 și 2 sunt infracțiuni de rezultat, respectiv atingerea adusă vieții private, infracțiunea prevăzută la alin.3 este o infracțiune de pericol.

Citat din "INSTITUȚII ȘI INFRACTIUNI ÎN NOUL COD PENAL"
MANUAL PENTRU UZUL FORMATORILOR SNC
de conf. dr. Florin Streteanu, judecător Raluca Moroșanu